

זֶה, רְאוּי לְאַרְיכוֹת יָמִים, וְכָל שָׁפָן
לְעוֹלָם הַבָּא.

בא וראה, לא לחנם תקנו
הראשונים שופר למשך מת
מהבית לבית הקברות. ואם
תאמר שעל המת וכבודו לכד זה
- לא! אלא כדי להגן על החיים
שלא ישלט עליהם מלאך המות
להסטיין למעלה וישמרו ממנו.

פְּתַח וְאָמַר, (במדבר י) וְכִי תִבְאוּ
מִלְחָמָה בְּאַרְצְכֶם עַל הַצָּר הַצָּר
אֲתֶכֶם וְגו'. ודיקנו על הצר,
זה מלאך המות, הצורך אתכם
תמיד והורג בני אדם, (ומציק לחיים)
ורוצה להרג אחרים. מהי תקנתו?
והרעותם. אם בראש השנה, שהוא
יום הדין למעלה, מלאך המות
הזה יורד למטה כדי להשיג
על מעשי בני האדם ולעלות
למעלה להסטיין עליהם. וישראל
שיודעים שהרי מלאך המות יורד
מטה ועולה למעלה כדי להיות
קטגור עליהם, מקדמים בשופר
ליבב עליו שלא יוכל להם, ולהגן
עליהם.

וְכָר שָׁפָן בְּשֻׁעָה שְׁעוּשָׁה דִין
וְהוֹרֵג בְּנֵי אָדָם וְנִמְצָא לְמִטָּה,
וְכָל שָׁפָן בְּשֻׁעָה שֶׁהוֹלְכִים לְבֵית
הַקְּבָרוֹת וְחוֹזְרִים מִבֵּית הַקְּבָרוֹת,
שֶׁהָרִי בְּשֻׁעָה שֶׁנָּשִׂים נוֹטְלוֹת
רְגְלֵיהֶן עִם הַמֶּת, הוּא יוֹרֵד וְנִמְצָא
לְפָנֵיהֶם, שֶׁפְּתוּב (משלי ה) רְגְלֵיהָ
יֵרְדוֹת מוֹת. יוֹרְדוֹת לָאֵן? לְאוֹתוֹ
מְקוֹם שֶׁנִּקְרָא מוֹת. וְעַל זֶה חוּה
גְרָמָה מוֹת לְכָל הָעוֹלָם, הַרְחֵמֵן
צִילָנוּ.

בא וראה, פתוב (שם ל) פן דרך
אשה מנאפת וגו'. והרי בארנו.
אבל פן דרך אשה מנאפת -
זה מלאך המות, וכף הוא, וכף
נקרא. אכלה ומחתה פיה -
שורפת את העולם בשלהבותיה
והורגת בני אדם טרם שהגיע
זמנם. ואמרה לא פעלתי אול,
שהרי דין צריך עליהם, ונמצאו

לְאַרְפָּא דְיוֹמִין, וְכָל שָׁפָן לְעֹלָמָא דְאַתִּי.
הָא חֲזִי, לָאו לְמַגְנָא אֲתַקִּינוּ קַדְמָאֵי שׁוֹפֵר,
לְאַמְשָׁקָא מִיתָא מִן בֵּיתָא לְבֵי קְבָרֵי. אִי
תִּימָא דְעַל מִיתָא וִיקְרָא דִילִיָּה לְחוּד אִיהוּ.
לָא. אֵלָא, בְּגִין לְאַגְנָא עַל חֲיָא, דְלָא יִשְׁלוּט
עֲלֵיהּוּ מִלְאָךְ הַמּוֹת, לְאַסְטָאָה לְעִילָא
וְיִסְתְּמוּן מִנִּיהּ.

פְּתַח וְאָמַר, (במדבר י) וְכִי תִבְאוּ
מִלְחָמָה
בְּאַרְצְכֶם עַל הַצָּר הַצָּר וְגו',
וְדִיקְנָא עַל הַצָּר, דָּא מִלְאָךְ הַמּוֹת. הַצָּר
אֲתֶכֶם תְּדִיר, וְקָטִיל לְבְנֵי נָשָׂא, (ואציק לון לחי)
וּבְעֵי לְקָטְלָא אַחֲרֵנִין. מָאֵי תַקְנַתִּיהּ.
וְהִרְעוּתֶם. אִם בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, דִּהוּא יוֹמָא
דְּדִינָא לְעִילָא, הָאֵי מִלְאָךְ הַמּוֹת נַחִית לְתַתָּא,
בְּגִין לְאַשְׁגַּחַא בְּעוֹבְדֵין דְּבְנֵי נָשָׂא, וְלִסְלָקָא
לְעִילָא לְאַסְטָאָה לוֹן. וְיִשְׂרָאֵל דִּידְעֵי דְהָא
מִלְאָךְ הַמּוֹת נַחִית לְתַתָּא וְסָלִיק לְעִילָא, בְּגִין
לְמַהוּי קְטִיגוֹרָא עֲלֵיהּוּ. מְקַדְמֵי בְּשׁוֹפֵר
לְיִבְבָא עֲלֵיהּ, דְלָא יְכִיל לוֹן וְלְאַגְנָא עֲלֵיהּוּ.

וְכָר שָׁפָן בְּשֻׁעָתָא דְעָבִיד דִּינָא וְקָטִיל בְּנֵי
נָשָׂא, וְאַשְׁתַּכַּח לְתַתָּא. וְכָל שָׁפָן בְּשֻׁעָתָא
דְּאֲזִלֵי לְבֵי קְבָרֵי, וְאַהֲדָרוּ מִבֵּי קְבָרֵי, דְהָא
בְּשֻׁעָתָא דְנָשִׂי נְטָלֵי רְגְלֵיהּוּ עִם מִיתָא, אִיהוּ
נַחִית וְאַשְׁתַּכַּח קְמִייהוּ, דְכַתִּיב, (משלי ה) רְגְלֵיהָ
יֵרְדוֹת מוֹת, יוֹרְדוֹת לְמָאן. לְהֵהוּא אֲתֵר
דְּאַקְרֵי מוֹת. וְעַל דָּא חוּה גְרַמַת מוֹתָא לְכָל
עֹלָמָא, רַחֲמָנָא לְשׁוֹזְבִינָן.

הָא חֲזִי, פְּתִיב (משלי ל) פֶּן דֶּרֶךְ אִשָּׁה מְנַאֲפַת
וְגו'. וְהָא אוֹקִימָנָא. אֲבָל פֶּן דֶּרֶךְ אִשָּׁה
מְנַאֲפַת, דָּא הוּא מִלְאָךְ הַמּוֹת, וְהָכִי הוּא,
וְהָכִי אֲקָרֵי. אֲכָלָה וּמְחַתָּה פִּיה, אוֹקִידַת
עֹלָמָא בְּשִׁלְהוּבוּי, וְקָטְלַת בְּנֵי נָשָׂא עַד לָא
מָטָא זְמַנִּיהּ, וְאַמְרָה לָא פְּעַלְתִּי אֶון, דְהָא